

A szegedi szimfonikusok koncertje

Fürst dirigálásával, francia szólistával

A Franciaországból érkezett **Sonia Wieder Atherton** gordonkaművész szólójával, **Fürst János** vezényletével ad koncertet ma este fél 8-tól a színházban a Szegedi Szimfonikus Zenekar a Vaszy-bérletben.

MUNKATÁRSUNKTÓL

A Szegedi Szimfonikus Zenekar nemzetközi híru művészeti vezetője, a Franciaországban élő **Fürst János** karmester ebben a hangversenyszezonban is négy filharmóniai bérleti koncert vezényletét vállalta. A Vaszy-bérlet sorozat ma esti második hangversenyére izgalmas műsort állított össze. Beethoven VI. szimfóniája, a Pastorale a nyitó darab, amelyről a dirigens azt nyilatkozta: azért is speciális számára ez a mű, mert mérföldkövet jelentett a pályáján. Évtizedekkel ezelőtt, első ausztráliai turnéjának műsorán szerepelt a Pastorale. Útközben, Londonban fedezte fel, hogy Párizsban hagyta a szimfónia örököl, régi partitúráját, ami tele volt mindenféle interpretációs bejegyzéssel, ezért

vásárolnia kellett egy újat. Tizenhét óráig tartott a repülőút Sydneybe, ezalatt bőven volt ideje többször is újraolvasni az új partitúrát, amelyből a már sokszor dirigált darab elementáris frissességgel hatott rá. Kiderült, hogy a jól ismertnek hitt műveket is érdemes újra felfedezni. A ma esti második műsorszám Bartók Brácsaversenye, amit ezúttal egy francia gordonkaművész, **Sonia Wieder Atherton** játszik. Fürst János 1995-ben Új-Zélandon turnézott a világhírű csellistával, **Starker Jánossal**, aki elmesélte, hogy lemeze játssza Bartók Brácsaversenyét. Starker elmondta, hogy Serly Tibor szerint – aki a komponista halála után befejezte a darab hangszerelését – Bartóknak is tetszett az ötlet, hogy művét minimális változtatással csellón is előadják. A versenyművet ebben a formában Magyarországon valószínűleg ma játsszák először.

A hangverseny befejező darabja Sztravinszkij népszerű szvitje, A tűzmadár lesz, amely Fürst János szerint a zenetörténet egyik legszeretreméltóbb műve.

Rákász Gergely interaktív orgonaestje

Barokk slágerek – csak könnyedén

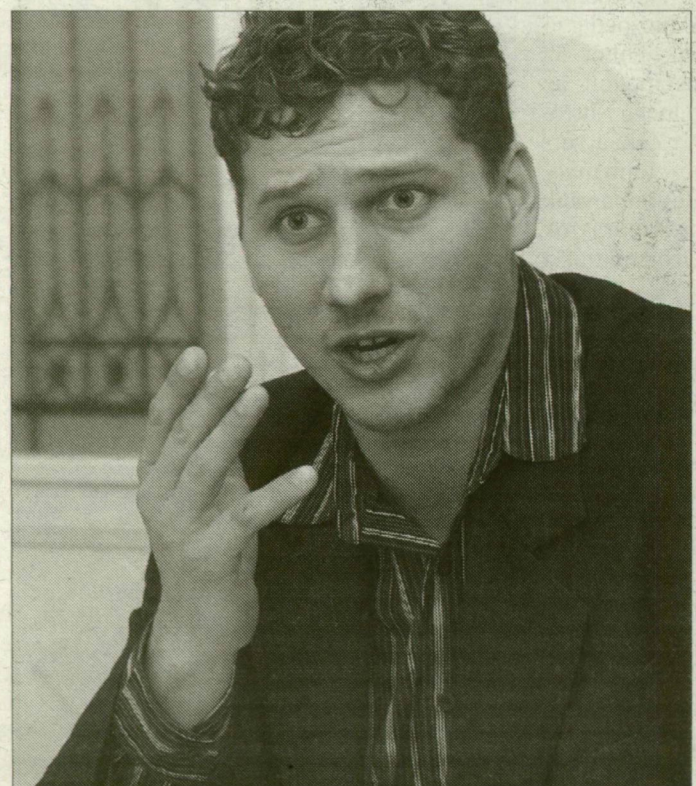
Rákász Gergely orgonaművész **Barokk light** címmel ma 19 órától Szegeden, a felsővárosi minorita templomban, pénteken 18 órától pedig Makón, a Kálvini téri református templomban ad különleges, interaktív hangversenyt.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Varnus Xavér egyetlen tanítványa **Rákász Gergely**, aki Romantika light című, nagy sikerű hangversenysorozata után most új produkciójával, a Barokk lighttal járja az országot. A 26 éves győri muzsikuszülővárosi zenei szakmunkás szülővárosában, Bécében, a schönbrunni kastélyban is meghívották a publikumot. Azt mondja, azért kapták a „light” jelzőt a koncertjei, mert nincs bennük kalória; nem szeretne velük haszfájást okozni a közönségnek. Művészi hitvallása: a zenét elsősorban élvezni kell! Mai szegedi és a holnapi makói koncertjén a barokk korban tesz körutat a legnagyobb komponisták társaságában. A műsorán csupa sláger szerepel, többek között Händeltől a Halleluja a Messiásból és a Tűzjáték szvit, Bach Ave Mariája, valamint Vivaldi d-moll Concertója.

diplomát szerzett. Jelenleg a washingtoni **David Di Fiore** professzor növendéke.

Rákász Gergely Magyarország legfiatalabb koncertorgonistájának mondja magát. Tizenöt éves kora óta ad hangversenyeket. A Magyar Rádió Győri Stúdiójában éveken át Intermezzo címmel komolyzenei műsort vezetett, Leonard Bernstein nyomdokain haladva igyekszik interaktívvá tenni koncertjeit, bevonja a közönséget is a játékba, párbeszéd alakít ki hallgatóival. Sikert aratott már Miami, Chicago, San Francisco, Denver és Boston katedrálisában is, Bécében, a schönbrunni kastélyban is meghívották a publikumot. Azt mondja, azért kapták a „light” jelzőt a koncertjei, mert nincs bennük kalória; nem szeretne velük haszfájást okozni a közönségnek. Művészi hitvallása: a zenét elsősorban élvezni kell! Mai szegedi és a holnapi makói koncertjén a barokk korban tesz körutat a legnagyobb komponisták társaságában. A műsorán csupa sláger szerepel, többek között Händeltől a Halleluja a Messiásból és a Tűzjáték szvit, Bach Ave Mariája, valamint Vivaldi d-moll Concertója.

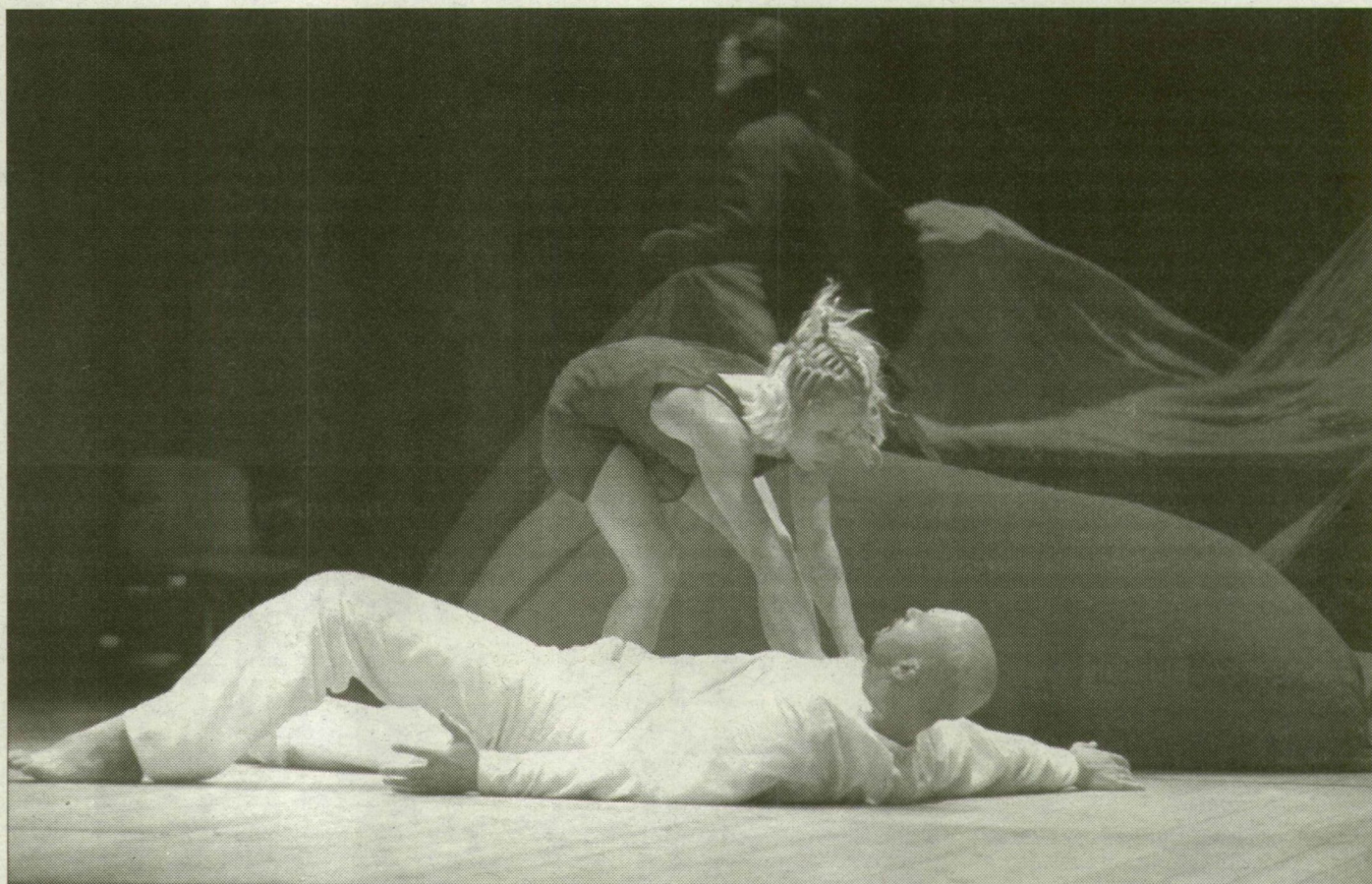

Rákász Gergely Varnus Xavér tanítványa.

Fotó: Miskolczi Róbert

Tízéves a Szegedi Kortárs Balett

Emlékidéző a múzeumban

Jelenet A csodálatos mandarin színpadi változatából.

Fotó: Miskolczi Róbert

Évtizedes történet állomásait idézik fel a Szegedi Kortárs Balett vezetői a Móra Ferenc Múzeum mai estjén, amely az együttes jubileumának első eseménye lesz. Az ünnep csúcspontjának ígérkezik a Requiem élőzenével megvalósuló, jövő heti szegedi bemutatója.

Emlékidézéssel kezdődik ma az ünnepi eseménysorozat, amelyet a Szegedi Kortárs Balett jubileuma, működésének tizedik évfordulója alkalmából szerveznek. A csúcspont majd november 29-én lesz, amikor a Mozart Requiemre készült táncművet bemutatják a Szegedi Nemzeti Színházban. **Juronics Tamás** művének előadása Szegeden most először élő zenei kísérettel, a szegedi szimfonikusok, a Vaszy kórus és neves szólisták közreműködésével valósul meg. Ugyancsak az ünnep eseménye lesz egy filmbemutató: a Kamera Hungária fesztiválon, a televíziós művek versenyén a döntőbe került A csodálatos mandarin filmes feldolgozása, amelyet a fesztivál szegedi vetítésein láthatnak a nézők a jövő hét végén.

A mai beszélgetés helyszínválasztása

nem véletlen, hiszen a múzeumban a nyári fesztivál óta látható egy különleges tárlat: a magyarországi táncábrázolások gazdag, 150 műből álló válogatása, amely ritkán adódó élménnyel ajándékozza meg a látogatókat. A Három a tánc! című kiállítás köré a múzeum munkatársai valóságos tánckaleidoszkópot, a művészeti ágat sokoldalúan bemutató eseménysort szerveztek. Ebbe illeszkedik a Szegedi Kortárs Balett jubileumi estje.

Mint ismert, az elődegyüttes Szegedi Balett néven 1987-ben alakult meg. Imre Zoltán vezetésével hamarosan országos figyelmet keltettek a kortárs táncművészet modern technikáit felhasználó produkcióikkal. Az 1997-ben elhunyt Imre Zoltán emlékére pénteken 16 órakor nyílik kiállítás Budapesten, a Bajor Gizi Színház múzeumban. Amikor a modern tánc technikákon iskolázott, széles látókörű koreográfus, Imre Zoltán Budapestre ment, 1993-ban, az alapítástól vele dolgozott Juronics Tamás és **Pataki András** vette át az együttes vezetését, amelynek a neve is akkor lett Szegedi Kortárs Balett. Juronicsék másfajta, saját művészi arculat formálá-

sába kezdtek. S bár unikumnak számított széles e hazában, de még a nagyvilágban is, hogy a színház egyik tagozatának működő együttes művészeti vezetője huszoneves fiatalember, a szegedi együttes sikerszeriája igazolta a kinevezők „merészségét”. Az egyedi, jellegzetes, organikus-akrobatikus mozdulatvilágot, modern táncstílust kifejlesztő Juronics az egymást követő művekben hangsúlyozottan törekedett a színházi szerű dramaturgiai megoldásokra és a látványt erősítő eszköztár használatára. Művészi érettségének bizonyítékaiként egyre-másra kerültek ki alkotói műhelyéből a klasszikus zenékre készült táncművek is. Az együttes, bár tagjai természetesen folyton cserélődtek az évtized folyamán, képes volt egyenletes, magas technikai színvonalat produkálni és mindig voltak kiemelkedően tehetséges táncosai.

Juronics Tamás táncos-koreográfus, az együttes művészeti vezetője és **Pataki András**, a társulat igazgatója Gyémánt Csilla színháztörténésszel az eltelt évtized külső és belső történéseiről is beszélget ma este fél 5-kor a múzeumban.

S. E.

Két kiállítás a vásárhelyi könyvtárban

Mónusék festményei és üvegművei

Vásárhelyen a kettős kiállításoknak hagyománya van. **Kovácsné Mónus Renáta** és **Mónus Szilvia** könyvtárbeli kiállítását **Arany Tóth Attila**, a Szerdahelyi József Kht. ügyvezető igazgatója nyitotta meg.

A tárlatot nemcsak az fogja össze, hogy testvér a két alkotó, hanem az is, hogy a kiállított művekhez édesapjuk, **Mónus Ottó** írt miniatűröket. **Mónus Szilvia** már több kiállítása is volt, Debrecenben éppúgy bemutatkozott, mint Vásárhelyen és környékén. „Civilben” a Kalmár Zsigmond Szakközépiskola és Szakiskolában tanít kerámiakészítéssel és fazekassággal összefüggő, szakmai elméleti tárgyakkal. A magyar táj szépsége, a természetes és épített környezet összehatása foglalkoztatja – s az általuk kifejezhető emberi lélek. **Kovácsné Mónus Renátának** – ő szintén pedagógus, a Kertvárosi Általános Iskolában tanít – Tiffany-technikával készült tárgyait láthatják az érdeklődők a kiállításon. Fényképtartótól a vázáig és a faliképekig sok mindent előállít. – Csodálatos dolgokat lehet készíteni, egyszerű síkúvegből – mondja.

Mi a terve a két alkotónak? Továbbhaladni a megkezdett úton.

Hulló vakolatú, meszelt falú

házcscsa **Mónus Szilvia** egyik festményén, benn, az ablaküveg mögött oldalt-fölfelé néző macska, az ablakon kívül, a fal tövében: burjánzó növények. Ki-kibukkan a vályogtégla a lepattogzó mészréteg mögül. Az ablakkeret lila, az ablak mögött függöny. Az idill és a lepusztuláskezdett határán egyensúlyoz-billeg a hangulat – épp ez emeli a képet a művészet magaslatába. Ha az ablakkeret a hagyományos színű volna, menthetetlen giccsygyanúba keveredne a festmény, így

azonban, a környezetbe egyáltalán nem illő, semmiféle népi építészeti hagyományra nem visszavezethető lila keret magát az – egyébként láthatatlan – embert jelzi az ablak mögött. A törekvést, pontosan mire is? A gyönyörködtetésre, a szomszédságtól való különbözésre? Vagy csak azt jelzi e szín, hogy csupán lila festék volt otthon? Aki lilára festi az ablakkeretet, nem érzi „zsigerből” kötelezőnek az előzők hagyományainak követését – de még nem is érkezett el a tudatos

hagyományápolás szintjére. Hogy lilára, mely az ezotéria világába visz? Ez nem „lilaság” – az önkifejezés egy fajtája. Érez magában valamely kifejezendőt a házcscskában lakó öregember/öregasszony, vagy fiatal házaspár, ám ezt nem tudja miként megfogalmazni, s így lilára festi az ablakkeretet. És éppen ettől lesz nagyon emberi e ház. Ettől a lélekbeni, tudattalan útnak-indulástól, ettől a naiv kereséstől, a romlást, a leépülést a szokatlansággal ellensúlyozni igyekvéstől. S ettől lesz igazi művészet a ház ábrázolása: a festő nem „korrigálja” e folyamatot, nem „festi át” az ablakkeretet népi zöldre, nem rak az ablakba muskátlit, viszont láttatja a nyílászáró alatt fölburjánzó, nagyon vitális, nagyon élő, fölfelé gomolygó, a házat mintegy ellenkező irányba rántó folyondárt. Ezt jelzi a kép címe is: Küzdelem.

Egy másik képen (címe: Elhagyva) egy fokkal, im, továbbment a pusztulás. Az ablakok üveg nélkül, a keresztléc alatt bekúszik a sötétbe, fölötté pedig ki, vissza a fényre, a folyondár. Mindez persze túl „drámaian” hangzik, **Mónus Szilvia** azonban oly érzékeny ecsettel festi meg a látványt, hogy drámát nem is sejt az ember. A dráma ettől még ott van, észre kell venni csupán.

FARKAS CSABA

A Németh László Városi Könyvtárban látható kiállítás folyamatosan vonzza az érdeklődőket.

Fotó: Schmidt Andrea